

Nr 73.

Ankom till riksdagens kansli den 17 juni 1941 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av väckta motioner om höjning av livräntan till personer, som i militärtjänst ådragit sig varaktig invaliditet eller sjukdom.

I två inom riksdagen väckta likalydande motioner, den ena inom första kammaren under nr 155 av herrar *Holstenson* och *Persson* och den andra inom andra kammaren under nr 202 av herrar *Nilson* i Spånstad och *Petersson* i Dahl, har hemställts, »att riksdagen ville hos Kungl. Maj:t göra framställning om utredning och förslag angående skälig höjning av de belopp, som i form av s. k. livränta utgå till dem som i militärtjänst ådragit sig varaktig invaliditet eller sjukdom».

Beträffande motiveringen för ifrågavarande förslag får utskottet hänvisa till motionen I: 155.

Över förevarande motioner har utskottet i vederbörlig ordning införskaffat utlåtande från *riksförsäkringsanstalten*, som anfört följande:

Nu gällande bestämmelser angående ersättning till i förenämnda motioner avsedda personer innefattas i kungl. förordningen den 18 juni 1927 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, vilken förordning trädde i kraft den 1 januari 1928. Genom denna förordning upphävdes den äldre förordningen i ämnet av den 18 juni 1909, dock skola ersättningsanspråk, som grundas på olycksfall, som inträffat eller sjukdom som yppats före den 1 januari 1928, bedömas enligt äldre bestämmelser.

Enligt de äldre bestämmelserna utgick vid förlust av arbetsförmågan livränta med 450 kronor, vilket belopp sedermera definitivt höjdes till 900 kronor genom kungl. förordningen den 18 juni 1925 (nr 268).

Enligt bestämmelserna i 1927 års militärsättningsförordning däremot skall, om olycksfallet efter upphörande av därav förorsakad sjukdom medfört under längre eller kortare tid bestående förlust eller nedsättning av arbetsförmågan, i ersättning utgivas livränta under tiden å ett årligt belopp, motsvarande vid förlust av arbetsförmågan två tredjedelar av den skadades årliga arbetsförtjänst och vid nedsättning av arbetsförmågan det lägre belopp, som svarar emot nedsättningen. Då den årliga arbetsförtjänsten enligt 8 § i förordningen för värnpliktiga skall antagas utgöra 2 160 respektive 1 764 kronor, kan livränta vid förlust av arbetsförmågan utgå med två tredjedelar av sagda belopp eller med 1 440 kronor respektive 1 176 kronor. För fast anställt manskap skall den årliga arbetsförtjänsten beräknas efter de grunder, som stadgas i olycksfallsförsäkringslagen. Då arbetsförtjänsten enligt av Kungl. Försäkringsrådet fastställd praxis beräknas till lägst 1 800 kronor, utgår livränta vid förlust av arbetsförmågan med lägst 1 200 och högst 2 000 kronor.

Vid förlust av arbetsförmågan må livräntan, när den skadades tillstånd kräver särskild vård, med hänsyn härtill bestämmas till högre belopp än nyss sagts; dock ej överstigande beloppet av den årliga arbetsförtjänsten.

Vad ovan sagts angående olycksfall gäller även under militärtjänstgöring ådragen sjukdom, som ej föränletts av olycksfall.

Riksförsäkringsanstalten har den 27 februari 1941 avgivit underdånigt utlåtande i anledning av sociala försvarsberedskapskommitténs betänkande del III med förslag till krigspensionsförordning m. m. Därest kommitténs förslag, som, bland annat, innebär förändrade grunder för beräkandet av ersättning vid invaliditet, vinner bifall, torde det vara att förvänta, att bestämmelserna i 1927 års militärsättningsförordning i nu berörda hänseenden bliva föremål för revision.

På grund härav torde behandlingen av de i förevarande motioner berörda spörsmålen enligt riksförsäkringsanstaltens förmenande böra anstå, till dess militärsättningsförordningen blir föremål för omarbetning.

Utskottet. Utskottet får erinra, att Kungl. Maj:t i proposition nr 290 till innevarande riksdag bland annat framlagt förslag i fråga om provisorisk förbättring av ersättningen till värnpliktiga m. fl. vid skador till följd av olycksfall under militärtjänstgöring m. m. Propositionen har av bankoutskottet tillstyrkts i utskottets förut denna dag avgivna utlåtande nr 71. Det i propositionen sålunda framlagda förslaget är avsett att i avvaktan på utarbetandet av slutliga bestämmelser i ämnet, varom utredning för närvarande pågår inom socialdepartementet, bereda en tillfällig förbättring av de förmåner, vilka enligt nu gällande författningar tillkomma dem, som under tjänstgöring vid neutralitetsvakten drabbas av kroppsskador. Därest förslaget vinner riksdagens bifall, torde något aktuellt behov av förhöjda ersättningar i enlighet med motionärernas förslag, vilket åsyftar en revision av bestämmelserna i 1927 års militärsättningsförordning, knappast föreligga. På grund härav torde förevarande motioner ej för närvarande böra föranleda någon riksdagens åtgärd. Anmärkas må i detta sammanhang, att en omarbetning av militärsättningsförordningen på sätt i motionerna ifrågasatts lärer böra komma till stånd först i samband med en blivande överarbetning av olycksfallsförsäkringslagen.

På grund av vad sålunda anförts torde de väckta motionerna icke för närvarande böra föranleda någon riksdagens åtgärd. Utskottet hemställer förty,

att förevarande motioner I: 155 och II: 202 ej må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 17 juni 1941.

På bankoutskottets vägnar:

BJ. HOLMGREN.

Närvarande: se anteckning å utlåtandet nr 71.
